

Příchod (advent)

Rožnov, Střítež: 13.12.2015

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Sd 2, 11 – 3,1a

Text: Iz 13, 5 - 11 *Z daleké země přicházejí, až od končin nebes, přichází Hospodin se zbrojí hrozného hněvu, aby pobudil celou zemi. Kvilte, blízko je den Hospodinův, přijde od Všemocného jak zhouba. Proto každá ruka ochabne a každý člověk odvahu ztratí. Budou plni hrůzy, zachvátí je bolesti a křeče, jako rodička se budou svíjet. Strnule bude zírat jeden na druhého, ve tváři plamenem vzplanou. Hle, přichází den Hospodinův, nelítostný, s prchlivostí a planoucím hněvem, aby zemi změnil v spoušť a vymýtil z ní její břichy. Nebeské hvězdy a souhvězdí se nezatrpytí svým světlem, slunce se při svém východu zatmí, měsíc svým světlem nezazáří. A budu stíbat zlobu světa a nepravost svévolníků. Učiním přítrž pyše opovážlivců, ponížím troufalost ukrutníků.*

Advent znamená příchod. Myslí se na příchod Ježíše Krista. Ale Evropané v těchto dnech prožívají a řeší jiný příchod. V tomto roce jsme zaznamenali příchod mnoha tisíců lidí do Evropy. Ano, přicházejí. Co to znamená? Je to dobře nebo špatně? Na obyvatele Evropy padá strach. Mají za to, že s touto uprchlickou vlnou přicházejí i dny, v nichž nás nečeká nic dobrého. Patří i tohle k uvažování o podobě Kristova adventu nebo je to poněkud násilné a nepřiměřené spojení?

Nejrůznějších migračních vln a podobných událostí se v dějinách lidstva odehrává nesčetně mnoho. Nejde o nic až tak výjimečného. Někdy jde z globálního hlediska dokonce o zcela marginální, okrajovou záležitost, jindy ale takové události ovlivňují celosvětové dění. My bychom však měli umět jak ty velké tak i malé dějinné změny posoudit nejen politicky, ale i očima víry. Bible koneckonců takto nakládá s ústně tradovanými historickými událostmi neustále. Jejich teologická interpretace poznamenává i samotný popis události. Biblický autor si někdy jen vypůjčí z příběhu z paměti národa, který vykreslí tak, aby mohl na něm demonstrovat určitou pravdu, zkušenost, předat skryté sdělení. Historicitu či reálnost takových příběhů pro něj zdaleka není podstatná. Otevřete si např. starozákonní knihu Soudců a téměř na každé stránce tam jako refrén najdete zpětné teologické hodnocení různých kauz a epizod z doby tzv. soudců. Vlastně tam čteme stále dokola komentář redaktora, který politickou situaci v zemi hodnotí teologicky slovy: „Izraelci se dopouštěli toho, co je zlé v Hospodinových očích. Proto Hospodin vzplanul proti Izraeli hněvem a vydal je napospas nepřátelům. I úpěli Izraelci k Hospodinu a Hospodin jim povolal vysvoboditele.“ Je lhostejné, jakou motivaci ke svým vpádům měli dotyční nepřátelé Izraele. Ale Izraelci měli vědět, že problém je vlastně na jejich straně. Že mají něco dělat sami se sebou. Biblický pohled vede své čtenáře zpravidla k tomu, aby sami sebe podrobili sebereflexi. Aby čtenář zkoumal, zda neztratil svou identitu, zda neporušil věrnost Hospodinu, zda neodpadl z cesty víry. Bible ale příliš často musí také říci, že mnozí lidé jakoby byli nepoučitelní.

Tuto skutečnost odhaluje i současné vření v Evropě. Nejde totiž v první řadě o uprchlickou krizi, ale o krizi naší identity. Evropa neví, čího je ducha. Brání své domnělé výdobytky, které však jiné národy a kultury vidí naopak jako úpadek, dekadenci, jako morální marasmus, se kterým je třeba bojovat. Evropa ale jakoby nebyla schopna sebereflexe a nepozoruje, jak v ní dokonce dřímá skrytá nenávisť, arogance a pohrdání. Setkání s jinými národy a kulturami je, viděno pohledem víry, Hospodinovou zkouškou (Sd 2, 22), nebo chcete-li, Hospodinovým soudem. Neříkám trestem, ale soudem. A tady se začíná rýsovat spojnice mezi naší dobou a Kristovým adventem.

Začneme ale u starozákonního „adventního“ očekávání. Starozákonní advent byl očekáváním příchodu dne Hospodinova. V bibli den Hospodinův znamená jak příchod soudu, tak nástup spravedlnosti – pro Izraelce to bylo vlastně totéž. Často ale znamená den Hospodinův prostě Boží zásah, Boží navštívení, třeba v podobě příchodu nepřátel. Vpádu nepřátel. Den Hospodinův, píše se v bibli, je hrozný. Jen si poslechněte, jak vnímá příchod dne Hospodinova prorok Izaiáš: „Z daleké země přicházejí, až od končin nebes, přichází Hospodin se zbrojí hrozného hněvu, aby pobudil celou zemi. Kvilte, blízko je den Hospodinův, přijde od Všemocného jak zhouba. Proto každá ruka ochabne a každý člověk odvahu ztratí. Budou plni hrůzy, zachvátí je bolesti a křeče, jako rodička se budou svíjet. Strnule bude zírat jeden na druhého, ve tváři plamenem vzplanou. Hle, přichází den Hospodinův, nelítostný, s prchlivostí a planoucím hněvem, aby zemi změnil v spoušť a vymýtil z ní její břichy.“ (Iz 13,5-11). Historicky vzato, je to proroctví o pádu Babylóna. Což je ale také symbolický termín (viz kniha Zjevení). Dnes se kupříkladu Evropa sama pokládá za jakýsi babylon národů. A my si můžeme dovolit číst u Izaiáše onu evropskou symboliku: „Nebeské hvězdy a souhvězdí se nezatrpytí svým světlem.“

Ted' je však na místě položit si zásadní otázku: Je vůbec křesťanské mluvit v souvislosti s uprchlíky o nepřátelích? Nejsou to spíše potřební bližní, kteří přicházejí, abychom jim pomohli? Neplatí snad tady ono novozákonné Ježíšovo podobenství o posledním soudu, kdy král říká: „Hladověl jsem, a nedali jste mi jíst, žíznul jsem, a nedali jste mi pít, byl jsem na cestách, a neujali jste se mne, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě, byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.“ Což se nakonec i Ježíš sám už jako bezbranné dítě nestal uprchlíkem před Herodovým terorem? Lidé kolem nás nejsou jednotní v tom, zda mají v současných uprchlících vidět nepřátele nebo potřebné bližní, kterým je třeba pomoci. A ono je to asi skutečně pomíchané, jako v podobenství o plevelu mezi pšenicí. Ale všimněte si, ono vlastně nezáleží na tom, zda v den Božího soudu přicházejí nepřátelé nebo lidé potřební. Ať to vnímáme tak nebo onak, v obojím případě totiž jde o Boží navštívení. Hospodin si používá dobré i zlé k tomu, aby nás podrobil soudu. A je na nás, zda z toho soudu vyjdeme se ctí nebo poraženi. Apoštol Pavel píše do Korintu: (1K 11,31n) „Kdybychom soudili sami sebe, nebyli bychom souzeni. Když nás však soudí Pán, je to k naší nápravě, abychom nebyli odsouzeni spolu se světem.“ Slyšte: Boží soud slouží k naší nápravě. A tím se zároveň den Hospodinův stává příchodem naděje. Současná krize společnosti je tedy pro nás nadějí, resp. šancí. Šanci něco na sobě změnit.

To, že se skutečně s naší společností stane nějaká zásadní změna, osobně příliš nepředpokládám. I bible je koneckonců v tomto směru dost skeptická. Mnozí jsou povoláni, ale bohužel málokdo bude moci být vybrán. Nikdo z nás nemůžeme změnit svět, ale my sami se můžeme stát těmi, kdo na Božím soudu obstojí. Kdo přijmou Ježíše Krista v jeho přicházení. Kdo zůstanou věrni svému Bohu a Pánu. Kdo vědí, komu uvěřili a svojí vírou přemáhají svět.

Ono k tomu soudu průběžně dochází. Dochází ke třibení hodnot a charakterů. I naše společnost je hodně polarizovaná. Ale to třídění není v tom, kdo je, dejme tomu, levicového či pravicového smýšlení, kdo je takového nebo onakého názoru či přesvědčení, ale podle ovoce se pozná dobrý strom. Řekněme, podle lásky nebo podle nenávisti. Podle pravdy nebo podle lži. Podle odvahy nebo podle strachu. Podle věrnosti nebo nevěře Hospodinu.

Mnozí Evropané mají strach z vyznavačů Alláha, ale sami nejsou schopni si ujasnit, v jakého Boha tedy věří. Zvláště českým neznabohům (neříkám ateistům, ale neznabohům) nevádí ani tak islám, jako náboženství obecně. Nejen, že nejsou schopni vidět svět z perspektivy druhého, jeho potřeby a nedostatky, ale nejsou schopni vidět ani své vlastní kořeny či duchovní statky a pohled víry je jim cizí.

Učme se tedy nahlížet skutečnost kolem nás pohledem víry. Dávat si do souvislosti svá pozorování. Vidět přicházejícího a jednajícího Hospodina tam, kde se otvírají dveře pro nové porozumění nám samým nebo druhým a jiným.

Advent znamená příchod. Příchod Ježíše Krista. Ať už v oněch maličkých, jimž máme prokázat službu milosrdenství, nebo v soudu, který je určen k naší nápravě, k rozpomenutí se, odkud jsme klesli. Advent, Kristovo přicházení, to je zkouška, soud i šance. Čas sebezpytování, čas pokání, čas návratu domů.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, tvé soudy nejsou bezúčelné či beznadějně. Jsou naší šancí k pokání. Dej, ať adventní čas, který má být časem rozjímání, využijeme k tomu, abychom se otevírali novým pohledům víry a spatřovali v tvých soudech jiskry naděje. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane celého světa, vyslyš prosby své církve za tento svět. Ty dáváš svému slunci svítit na dobré i zlé. Tvoje láska patří všem. Dej ať i nás tvá láska proměňuje. Dej, ať se i my dovedeme dívat na svět tvými laskavými očima. Dej, ať naše ruce pomáhají tam, kde je třeba. Ať naše nohy vycházejí do světa vstříc bližním. Dej, ať naše ústa zvěstují tvou spásu. Modlíme se za válečné uprchlíky. Dej, ať se setkají s tvou láskou a ne s naší nenávistí. Dej, ať poznají, že ty jsi Bůh milostivý a laskavý. Modlíme se za světlo poznání pro nepřátele tvého lidu. Věříme, že pro tebe nikdo není předem odepsaný. Modlíme se za Sýrii, Irák, za místa, kde je válka. Ale také za Evropské státy a jejich státníky, aby dovedli rozumět tomu, co se děje. Dej, ať se dovedeme podívat sebekriticky na svět i očima svých nepřítel. Všdyť tvé soudy jsou i naší šancí k nápravě. Necht' je tvé jméno svaté uprostřed nás. Amen*